SIJBEN&
HUPPERETZ
accountants en belastingadviseurs

Frans Erenslaan 89
6371 GT Landgraaf

Postbus 31075
6370 AB Landgraaf

telefoon: +31 (0)45 711 23 50
telefax: +31 (0)45 535 28 37
e-mail: info@sijben-hupperetz.nl

KvK-nummer: 14074186
BTW-nummer: NL 8108.29.629.B01
ABN • AMRO Bank: 49.79.15.812
Rabobank: 1517.18.466

Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg
Ter attentie van het bestuur
Boschstraat 21a
6211 AS Maastricht

Landgraaf, 18 april 2019

Geacht bestuur,

Hierbij bieden wij u het rapport aan inzake de jaarstukken over 2018 van Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg te Maastricht.

1.1 Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening van Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg te Maastricht is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2018 en de staat van baten en lasten over 2018 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Landgraaf, 18 april 2019

Hupperetz

Sijben & Hupperetz
accountants en belastingadviseurs

I.R.H. Hupperetz AA

Op alle contractuele relaties van Sijben & Hupperetz accountants en belastingadviseurs zijn de algemene voorwaarden van Sijben & Hupperetz accountants en belastingadviseurs, welke zijn gedeponeerd bij de Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht onder aktenummer 33/2006 AL, van toepassing.

1.2 Algemeen

Vergelijkende cijfers

De in dit rapport ter vergelijking opgenomen cijfers over 2017 zijn ontleend aan het rapport van A&D Accountants en belastingadviseurs, zoals opgesteld d.d. 16 april 2018.

Oprichting stichting

Blijkens de akte d.d. 2 juni 2009, verleden voor notaris mr. R.P.E. Wolfs werd de stichting per genoemde datum opgericht.

De zetel van de stichting is gevestigd in de gemeente Maastricht.

De stichting heeft ten doel:
Het voorkomen en bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling in breedste zin van het woord en de daarop betrekking hebbende wetgeving in de provincie Limburg en voorts al hetgeen rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn in de ruimste zin van het woord.

Het bestuur en commissarissen

Het bestuur van de Stichting bestaat uit de heer C.H.A.M. Baltussen

De commissarissen van de Stichting zijn:
- de heer L.L.G.H. Scholl
- mevrouw J.S. Lunsingh Tonckens-Holthuis
- mevrouw M.E.P.J. van Heeswijk-Kuster

1.3 Resultaten

Bespreking van de resultaten

	Realisatie 2018 €	Begroting 2018 €	Realisatie 2017 €
Baten	397.419	390.000	412.517
Lonen en salarissen	185.406	212.600	199.961
Sociale lasten en pensioenlasten	57.409	55.900	55.859
Afschrijvingen materiële vaste activa	3.501	5.000	3.492
Overige lasten	123.288	114.800	129.470
Som der lasten	369.604	388.300	388.782
Saldo van baten en lasten	27.815	1.700	23.735
Financiële baten en lasten	10	700	-
Saldo van baten en lasten	27.825	2.400	23.735

Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg, Maastricht

Resultaatanalyse

		2018
	€	€
Resultaatverhogend		
Lagere lonen en salarissen	14.555	
Lagere overige lasten	6.182	
Hogere financiële baten en lasten	10	
		20.747
Resultaatverlagend		
Lagere baten	15.098	
Hogere sociale lasten en pensioenlasten	1.550	
Hogere afschrijvingen materiële vaste activa	9	
		16.657
Stijging van het saldo van baten en lasten		4.090

Analyse van de personeelskosten

		2018
	€	€
Lagere lonen en salarissen	-14.555	
Hogere sociale lasten en pensioenlasten	1.550	
		-13.005

Analyse van de overige lasten

		2018
	€	€
Hogere overige personeelskosten	3.723	
Hogere huisvestingskosten	7.132	
Lagere verkoopkosten	-14.629	
Lagere kantoorkosten	-230	
Lagere algemene kosten	-2.178	
Lagere overige lasten		-6.182

1.4 Financiële positie

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van de stichting verstrekken wij u de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening. Wij geven hierna een opstelling van de balans per 31 december 2018 in verkorte vorm.

Financiële structuur

	31-12-2018		31-12-2017	
	€	%	€	%
Activa				
Materiële vaste activa	5.378	2,3	5.288	2,0
Vorderingen	7.011	3,0	10.746	4,2
Liquide middelen	221.951	94,7	244.301	93,8
	234.340	100,0	260.335	100,0
Passiva				
Stichtingsvermogen	208.461	89,0	180.636	69,4
Kortlopende schulden	25.879	11,0	79.699	30,6
	234.340	100,0	260.335	100,0

Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg, Maastricht

Analyse van de financiële positie

	31-12-2018 €	31-12-2017 €
Op korte termijn beschikbaar		
Vorderingen	7.011	10.746
Liquide middelen	221.951	244.301
	228.962	255.047
Kortlopende schulden	-25.879	-79.699
Liquiditeitssaldo = werkkapitaal	203.083	175.348
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	5.378	5.288
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	208.461	180.636
Financiering		
Stichtingsvermogen	208.461	180.636

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Sijben & Hupperetz
accountants en belastingadviseurs

Hupperetz

I.R.H. Hupperetz AA

2. BESTUURSVERSLAG

2 BESTUURSVERSLAG

2.1 Inleiding

Antidiscriminatievoorziening Limburg is een onafhankelijke stichting die wettelijke taken uitvoert voor gemeenten in Limburg rondom het voorkomen en bestrijden van discriminatie en ongelijke behandeling. Dit document is bedoeld om inhoudelijk en financieel verantwoording af te leggen. Allereerst wordt ingegaan op de uitvoering van de taken, te weten: klachtbehandeling en registratie, rapportage en beleidsadvisering, preventie en voorlichting. Vervolgens wordt een toelichting gegeven op de financiële positie van de organisatie. Afgesloten wordt met de jaarrekening 2018 inclusief goedkeurende accountantsverklaring.

2.2 Stichting Anti Discriminatie Voorziening Limburg

2.2.1 Bestuur

Dhr. C.H.A.M. Baltussen MSc	Directeur-bestuurder (vanaf 01-03-2018)

2.2.2 Raad van Toezicht

De volgende personen hebben zitting in de Raad van Toezicht:

Dhr. Mr. L.L.G.H. Scholl	Voorzitter
Mw. Mr. J.S. Holthuis	Lid
Mw. Mr. M.E.P.J. v Heeswijk-Kuster	Lid

De Raad kwam in 2018 viermaal bijeen (waarvan één keer met de medewerkers) en besprak organisatorische, financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen de organisatie. Daarnaast is de Raad tweemaal bijeengekomen in het kader van de bestuurswisseling.

2.3 Doelstelling

Antidiscriminatievoorziening (ADV) Limburg heeft als doel het voorkomen en bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke behandeling in Limburg. Het in behandeling nemen van meldingen van discriminatie is daarbij een primaire taak. Daarnaast registreert ADV Limburg alle meldingen en rapporteert hierover. De verschillende rapportages dienen vervolgens als basis voor de gevraagde en ongevraagde adviezen aan lokale en nationale overheid. Middels training en voorlichting wil ADV Limburg in preventieve zin zich inzetten om discriminatie en ongelijke behandeling te verminderen.

2.3.1 De drie wettelijke taken

2.3.2 Klachtbehandeling en Registratie

In 2018 registreerde en behandelde ADV Limburg 213 reguliere klachten. Ten opzichte van 2017 is er een lichte daling (5%) van het totaal aantal reguliere meldingen. Naast deze klachten registreerde

ADV Limburg ook 20 eigen waarnemingen. Eigen waarnemingen zijn voorvallen van discriminatie die door medewerkers van ADV Limburg zijn waargenomen. Het betreft hier vooral vacatureteksten waarbij sprake is van discriminerende functie-eisen.

De vraag waarom er minder klachten zijn geregistreerd bij ADV Limburg is moeilijk te beantwoorden. De kans dat de feitelijke omvang van discriminatie in Limburg is afgenomen, lijkt op basis van de cijfers in dit rapport onwaarschijnlijk. Het aantal meldingen is mede afhankelijk van de meldingsbereidheid van gedupeerden en getuigen én van de mate waarin ADV Limburg bekend is bij de burgers. De registraties van de afgelopen jaren tonen in elk geval wel aan dat discriminatie-ervaringen een structureel verschijnsel zijn in Limburg.

Verdeling van de 213 reguliere meldingen bij ADV Limburg naar discriminatiegrond en maatschappelijk terrein

Discriminatiegronden

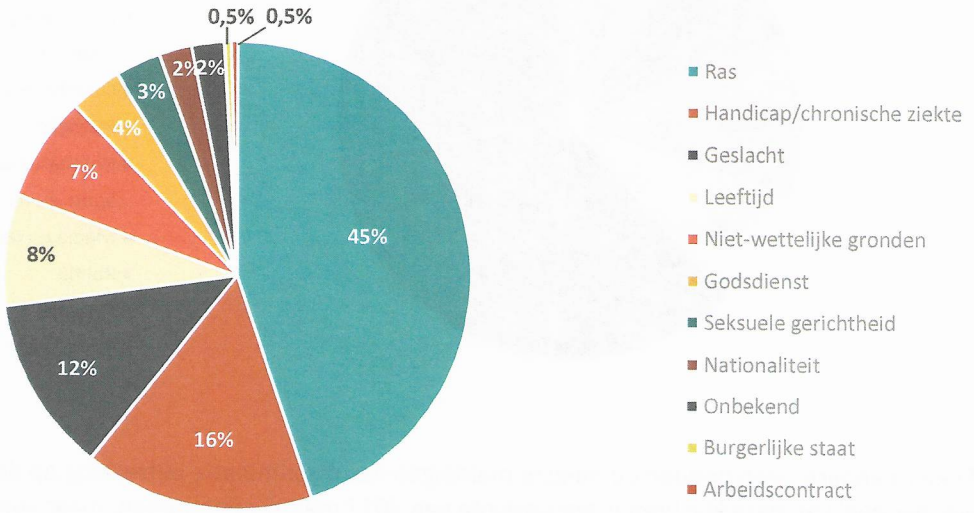

De discriminatiegronden ras (45%) en handicap (16%) genereerden de meeste klachten. Maar men voelde zich bijvoorbeeld ook gediscrimineerd op grond van geslacht (12%) en leeftijd (8%). Daarnaast meldden in 7% van de gevallen, mensen zich met discriminatie op diverse 'niet-wettelijke gronden'. Dat zijn gronden die in de wet niet als discriminatie verboden worden, zoals onderscheid op basis van woonplaats, sociale status, justitieel verleden of regionale identiteit.

Net zoals in de afgelopen jaren neemt het aandeel klachten op de discriminatiegrond ras de eerste plaats in. De afgelopen jaren fluctueerde dit aandeel rond het eigen gemiddelde van 38%. In 2018 zien we echter dat het aantal meldingen op deze grond is toegenomen. De meldingen over ras betreffen voornamelijk etnische herkomst (71%) en huidskleur (17%). Meldingen van woonwagenbewoners (8%) vallen ook onder deze grond. Het betreft hier overigens een juridische term, sociaal-maatschappelijk wordt deze term niet gebruikt.

Ten opzichte van 2017 is het aandeel klachten op de discriminatiegrond handicap/chronische ziekte met 5% afgenomen. In algemene zin betreft het klachten die te maken hebben met fysieke toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers bij winkels, bedrijven en het openbaar vervoer en het weigeren van assistentiehonden. In 29% van de gemelde voorvallen voelde men zich gediscrimineerd

door gedragingen of beslissingen door (lokale) overheidsinstanties zoals gemeentelijke instanties en gezondheidszorg. In 23% van de meldingen voelden de melders zich op grond van een handicap of chronische ziekte ongelijk behandeld op de arbeidsmarkt.

Voor discriminatie van moslims is in de maatschappij en politiek in toenemende mate aandacht. Omdat een groot deel van de incidenten met discriminatiegrond godsdienst gaan over het islamitische geloof, is dit deel van de incidenten apart inzichtelijk gemaakt. ADV Limburg heeft in 2018, net als in 2017 acht meldingen geregistreerd die betrekking hebben op discriminatie van moslims.

Maatschappelijke terreinen

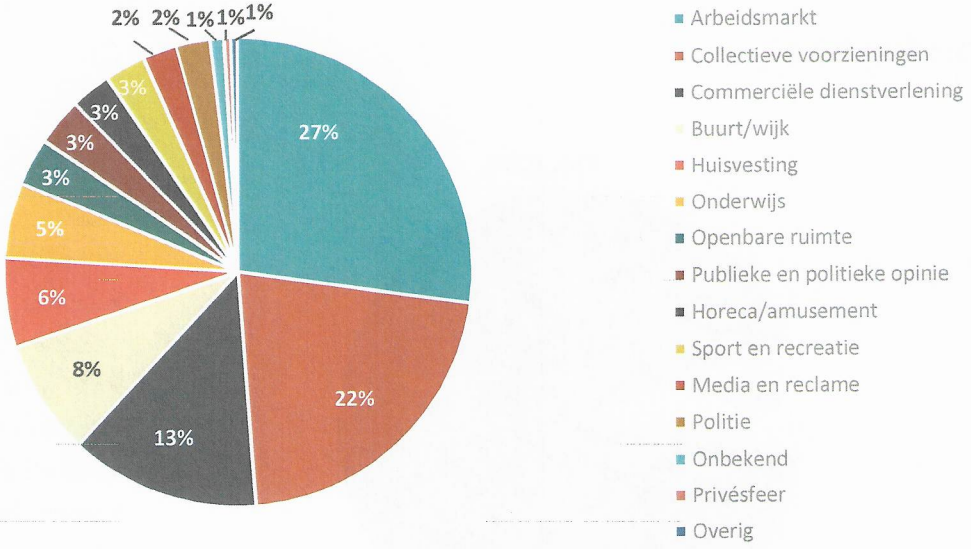

Evenals andere jaren hebben de meeste meldingen van discriminatie betrekking op de arbeidsmarkt. Het aandeel van deze klachten is ten opzichte van 2017 met 3% afgenomen, maar vormt nog steeds het grootste deel van de meldingen. In de rapportage over de cijfers van 2017 was er al een lichte daling van 6% te zien en deze dalende trend zet zich voort in 2018.

Kijken we naar de discriminatiegronden dan zien we een aantal interessante zaken. Ten opzichte van 2017 is het aandeel klachten van discriminatie op grond van etnische herkomst/huidskleur op de arbeidsmarkt met 8% toegenomen. Het aantal klachten over leeftijdsdiscriminatie en genderdiscriminatie op de arbeidsmarkt is daarentegen met respectievelijk 7% en 1% afgenomen. Het aantal klachten van mensen met een beperking die zich ongelijk behandeld voelden op de arbeidsmarkt was in 2017, ten opzichte van 2016, verviervoudigd. Uit de cijfers van 2018 blijkt dat ten opzichte van 2017 dit aandeel meldingen is gedaald.

Zonder nader onderzoek is het trekken van conclusies lastig, maar de groeiende economie zou een reden kunnen zijn dat bepaalde groepen, die voorheen eerder te maken kregen met discriminatie op grond van een persoonlijk kenmerk zoals leeftijd, geslacht of beperking, meer toegang tot de arbeidsmarkt hebben.

2.3.3 Rapportage en beleidsadvisering

Medio april 2018 verschijnt voor het vijfde jaar op rij een door ADV Limburg opgestelde regionale rapportage op het niveau van politie-eenheid. De rapportage is gemaakt op basis van meerdere databronnen. Behalve de cijfers van ADV Limburg worden in deze rapportage de cijfers van discriminatie-incidenten van de politie van de politie-eenheid Limburg en de verzoeken tot oordeel van het College voor de Rechten van de Mens opgenomen. De rapportage is uniform en transparant, zodat rapporten uit de verschillende politie-eenheden met elkaar kunnen worden vergeleken en bestuurders zo goed mogelijk worden geïnformeerd.

Als laatste verscheen in september de halfjaarrapportage 2018 welke is verstuurd naar de centrumgemeenten.

Tot slot hebben er in 2018 vier zogenaamde zaaksoverleggen plaatsgevonden. In dit overleg met politie Limburg, het Openbaar Ministerie en ADV Limburg worden meldingen besproken met een mogelijk strafbaar feit en discriminatoir aspect. De voortgang wordt gemonitord en bekeken wordt hoe een en ander effectief op te pakken. Ook is er in 2018 een strategisch RDO (Regionaal Discriminatie Overleg) georganiseerd. In dit strategisch overleg wordt op bestuurlijk niveau afgestemd wat goed loopt in de ketenaanpak en wat voor verbetering vatbaar is.

Daarnaast participeren wij in diverse regionale netwerken zoals de inclusieve arbeidsmarkt, de maatschappelijke organisaties Limburg en de expertise werkgroep radicalisering.

2.3.4 Preventie en Voorlichting

Het aantal activiteiten is grotendeels te verdelen over vijf categorieën.
Het voorkomen van discriminatie kan niet zonder educatie en creëren van bewustwording. ADV Limburg biedt workshops, trainingen en voorlichting aan scholen, gemeenten, (maatschappelijke) organisaties en bedrijven. We hebben zowel een vast aanbod van trainingen en workshops maar verzorgen ook maatwerk. Op deze wijze kan elk denkbare groep bediend worden met een op maat ontworpen voorlichting die aansluit bij de wensen en doelen van de aanvragen. Om een nog breder publiek te bereiken, neemt ADV Limburg ook deel aan zogenaamde publieksactiviteiten zoals het bevrijdingsfestival, gemeentelijke veiligheidsmarkten en doelgroepgerichte informatiemarkten.

Overzicht type voorlichting en aantallen

Type	Organisatie	Categorie	Aantal	Deelnemers
Onderwijs	Basisscholen	Gastles	7	160
	ROC	Gastles	21	390
	Hogeschool	Gastles	2	40
Werkgevers	Bedrijfsleven/gemeenten	Workshop	1	25
Publieksactiviteit	Divers	Festivals, informatiemarkt	5	300
Overig	Maatschappelijke organisaties moskeeën e.d.	Workshop -lezing – Virtual Reality	6	145

De activiteiten bij het ROC betroffen veelal voorlichting aan studenten over de thema's vooroordelen en discriminatie. Op basisscholen worden de gastlessen met behulp van de 'vooroordelenkoffer' gegeven. In het bedrijfsleven en bij enkele gemeenten werden er twee soorten trainingen verzorgd: de training "Ongewenst gedrag op de werkvloer" en de training "Selecteren zonder vooroordelen". De workshops voor werkgevers gingen over onbewuste associaties in relatie tot discriminatie.

In 2018 heeft ADV Limburg haar Vitual Reality project aangevuld met twee nieuwe filmpjes van Provinciaal Ontwikkel Maatschappij Vlaanderen gericht op discriminatie op de werkvloer, om diversiteit en discriminatie meer onder de aandacht te brengen bij werkgevers. Hierbij is gebruik gemaakt van Virtual Reality, waarmee we mensen laten ervaren hoe het voelt om gediscrimineerd te worden. De VR-films plaatsen de gebruiker namelijk in situaties waar discriminatie voorkomt, zodat hij of zij dit ervaart vanuit het perspectief van het slachtoffer. In de VR-films komen drie thema's aan bod: discriminatie op de arbeidsmarkt, discriminatie op grond van ras en discriminatie op grond van handicap.

Eind 2018 is de vernieuwde website van ADV Limburg actief geworden. De website is in een meer eigentijdse vormgeving gegoten die aansluit bij de nieuwe communicatiemogelijkheden. De website is tevens toegankelijk voor smart-gebruik en voldoet aan de eisen voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

2.4 De toekomst

In april 2018 verscheen de jaarlijkse brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer over de voortgang van het Nationaal actieprogramma tegen discriminatie. De vier hoofdpunten uit het actieprogramma zijn gericht op preventie en bewustwording, versterking van samenwerking en infrastructuur, aandacht voor lokale aanpak van discriminatie en kennis en onderzoek. In het kader van het Nationaal Actieprogramma tegen discriminatie wordt komende jaren verder geïnvesteerd in samenwerking tussen alle bij de bestrijding van discriminatie betrokken partners. Het stimuleren van lokaal antidiscriminatiebeleid is één van de hoofddoelstellingen van het actieprogramma. Zo wordt er geïnvesteerd in het versterken van de rol van ADV's.

De afgelopen jaren heeft ADV Limburg veel geïnvesteerd in contacten om op structurele basis trainingen te kunnen verzorgen. In aansluiting op het Nationaal actieprogramma heeft ADV Limburg zich daarbij vooral gericht op het onderwijs en de arbeidsmarkt/bedrijfsleven. In 2019 zal een samenwerkingsproject starten met het MKB Limburg om trainingen bij werkgevers te verzorgen met als doel discriminatie op de werkvloer te voorkomen. Daarnaast zijn verschillende ROC 's in Limburg ondertussen een vaste partner geworden en ook worden diverse basisscholen door de hele provincie door ons aangedaan. Met de ontwikkelde trainingen, VR-Experience en campagnemateriaal zullen we ook in 2019 in de gehele provincie actief en zichtbaar zijn.

2.5 Toelichting financiële gegevens 2018

2.5.1 Toelichting realisatie 2018 t.o.v. begroting 2018

De staat van baten en lasten 2018 sluit met een positief exploitatieresultaat van ruim € 27.000. Het positief exploitatieresultaat is tot stand gekomen vanwege lagere uitgaven met name door het vrijvallen van een gereserveerd bedrag voor een transitievergoeding die lager uitviel dan geraamd. Daarnaast zijn de ontwikkelkosten en de implementatie van de nieuwe website minder hoog dan geraamd.

De bestuurder gaat in april 2019 een plan van aanpak maken en aan de Raad van Toezicht voorleggen om een gedeelte van de totale € 208.460 aan vrij besteedbare reserve te gaan investeren. Investeringen die volledig passen in de doelstellingen van de stichting. Een plan waarbij gestreefd wordt naar een aanvaardbaar weerstandsvermogen.

Baten:
De baten betreffen de reguliere ontvangsten van de bij ADV Limburg aangesloten gemeenten. Deze gelden worden via de Centrum Gemeenten Roermond en Maastricht geïnd. Daarnaast wordt er een vaste bijdrage gevraagd voor voorlichting op scholen. Dit heeft voor extra inkomsten gezorgd. Er zijn geen extra inkomsten uit projecten in 2018.

Personeelskosten:
De directe personeelskosten zijn € 14.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt verklaard door de vrijgevallen reservering transitievergoeding die hoger was dan de uitkering (deze is berekend volgens het wettelijk kader). Tevens zijn er minder uren ziektevervanging ingezet in 2018.

Overige bedrijfslasten:
De Overige bedrijfslasten waren de huisvestingkosten, deze waren € 7.000 hoger dan begroot, dit komt voornamelijk door de verhuizing, aanleg ICT op de nieuwe locatie en dubbele huurkosten in oktober. De kosten voor ontwikkeling van de website en de communicatieuitgaven zijn € 14.000 lager dan begroot vanwege een scherp offertetraject.

2.5.2 Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de gepresenteerde jaarrekening 2018.

2.6 Vooruitblik 2019

In 2018 is een aantal projectaanvragen gedaan waarop wij eind 2018 positieve reacties hebben ontvangen. Naast de reguliere inkomsten, subsidie van gemeenten à € 403.260, verwachten wij extra inkomsten voor projecten. Deze zijn begroot op € 40.000. De vastgestelde begroting heeft een exploitatie van € 443.500 en sluit af met een klein positief resultaat van € 760 .

In april 2019 wordt een plan gepresenteerd om het vrij besteedbaar vermogen in te zetten, gerelateerd aan de doelstellingen van de stichting. De Raad van Toezicht zal daarover in de vergadering van april 2019 een besluit nemen.

Maastricht, 21 maart 2019

Chris Baltussen
Directeur-bestuurder